

Laidiens: **30.06.2015., Nr. 125**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/125.8**

Ministru kabineta noteikumi Nr.333

Rīgā 2015.gada 30.jūnijā (prot. Nr.30 53.§)

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"

*Izdoti saskaņā ar Būvniecības likuma
5.panta pirmās daļas 3.punktu*

1. Noteikumi apstiprina Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" (turpmāk – Latvijas būvnormatīvs LBN 201-15).
2. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka nacionālajai standartizācijas institūcijai saistībā ar šiem noteikumiem izstrādājamo, adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.
3. Nacionālā standartizācijas institūcija publicē tīmekļvietnē www.lvs.lv to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro Latvijas būvnormatīva LBN 201-15 izpildei.
4. Būvprojekti, kuri noteiktā kārtībā izstrādāti vai iesniegti saskaņošanai būvvaldē līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai atbilstoši attiecīgajā laikposmā piemēroto normatīvo aktu prasībām, nav jāpārstrādā atbilstoši Latvijas būvnormatīvā LBN 201-15 noteiktajām prasībām.
5. Latvijas būvnormatīvā LBN 201-15 noteiktās prasības ieslodzījuma vietās, īslaicīgās aizturēšanas vietās, sociālo pakalpojumu iestādēs, ārstniecības iestādēs un citās būvēs, kurās kompetentas iestādes ir ierobežojušas personu pārvietošanās brīvību, piemēro tiktāl, cik tās nav pretrunā ar šo iestāžu darbību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, kas saistītas ar brīvības atņemšanu un ierobežotām personas tiesībām brīvi pārvietoties.
6. Būvizstrādājumu ugunsreakcijas klases nosaka saskaņā ar Latvijas būvnormatīva LBN 201-15 pielikuma 4. tabulu.

Ministru prezidente *Laimdota Straujuma*

Ekonomikas ministra vietā –
veselības ministrs *Guntis Belēvičs*

Ekonomikas ministrijas iesniegtajā redakcijā

Apstiprināts ar
Ministru kabineta

Latvijas būvnormatīvs LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"

1. Vispārīgie jautājumi

1. Būvnormatīvs nosaka minimālās ugunsdrošības prasības, kādas ievēro, projektējot un būvējot jaunas būves, veicot esošu būvju pārbūvi, atjaunošanu, restaurāciju, novietošanu un lietošanas veida maiņu. Būvnormatīva prasības attiecas uz šā būvnormatīva 5.punktā minētajām būvēm. Šo būvju projektēšanā piemēro standartus, kuru sarakstu tīmekļa vietnē www.lvs.lv ir publicējusi nacionālā standartizācijas institūcija.

2. Būvnormatīvā ir lietoti šādi termini:

2.1. aizsargāts evakuācijas ceļš – cilvēku evakuācijai paredzēta ugunsdroši atdalīta telpa, kuras ugunsslodze ir mazāka par 25 MJ/m^2 ;

2.2. atklāta būve – būve, kuras katra stāva sienās pa visu būves perimetru vismaz 30 % ailu ir atvērtas un to atvēruma laukums ir vismaz 10 % no būves stāva grīdas laukuma;

2.3. atklātas kāpnes – būves iekšējās kāpnes, kas no būves būvapjoma nav atdalītas ar ugunsdrošām norobežojošām konstrukcijām;

2.4. atverama aila – atverams logs, durvis, vārti vai lūka būves ārējā norobežojošajā konstrukcijā, kas ir sasniedzama ar ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehniskajiem līdzekļiem un ko var izmantot glābšanas darbos;

2.5. automātiskais ugunsdzēsības ūdens aizsegs, automātiskā ūdens ugunsdzēsības atdzesēšanas sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas, konstatējot ugunsgrēka izcelšanos vai saņemot vadības signālu no citas automātiskās ugunsaisardzības sistēmas, kura konstatējusi ugunsgrēka izcelšanos, automātiski nodrošina ugunsgrēka izplatīšanās ierobežošanu vai būvkonstrukciju ugunsaisardzību;

2.6. automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas automātiski atklāj ugunsgrēka izcelšanos un signālu par ugunsgrēku vai sistēmas bojājumiem pārraida uz kontroles un signalizācijas pulti, ugunsgrēka gadījumā iedarbina aizsargājamā būvē trauksmes signālu izziņošanas ierīces, kā arī izstrādā signālus citu inženiertehnisko sistēmu vadībai;

2.7. automātiskā balss ugunsgrēka izziņošanas sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas, saņemot vadības signālu no citas automātiskās ugunsaisardzības sistēmas, kura konstatējusi ugunsgrēka izcelšanos, aizsargājamā būvē automātiski pārraida balss paziņojumu par ugunsgrēka izcelšanos un rīcību ugunsgrēka gadījumā;

2.8. automātiskā dūmu un karstuma izvades sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas ugunsgrēka gadījumā, saņemot vadības signālu no citas automātiskās ugunsaisardzības sistēmas, kura konstatējusi ugunsgrēka izcelšanos, nodrošina dūmu un karstuma izvadi no aizsargājamās telpas ārpus būves, radot aizsargājamās telpās dabīgo vai mehānisko dūmu vilkmi;

2.9. automātiskā gaisa virsspiediena sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas ugunsgrēka gadījumā, saņemot vadības signālu no citas automātiskās ugunsaisardzības sistēmas, kura konstatējusi ugunsgrēka izcelšanos, nodrošina aizsargājamās telpas aizsardzību no piedūmošanas, radot tajā gaisa spiedienu, kas ir lielāks par gaisa spiedienu blakus telpās;

- 2.10. automātiskā ugunsdzēsības sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas, konstatējot ugunsgrēka izcelšanos vai saņemot vadības signālu no citas automātiskās ugunsaisardzības sistēmas, kura konstatējusi ugunsgrēka izcelšanos, automātiski veic ugunsgrēka dzēšanu vai ugunsgrēka lokalizāciju, kā arī izstrādā signālus citu inženiertehnisko sistēmu vadībai;
- 2.11. autonomais ugunsgrēka detektors – lokālais ugunsgrēka detektors (ierīce), kas reaģē uz ugunsgrēka faktoriem (dūmu koncentrāciju, augstu temperatūru, liesmu) un ar skaņas signālu un vizuālo signalizāciju paziņo par ugunsgrēku cilvēkiem, kas atrodas telpā, kurā tas ierīkots. Autonomā ugunsgrēka detektora korpusā konstruktīvi apvienoti autonomais elektrobarošanas avots un ugunsgrēka atklāšanas, gaismas indikācijas, skaņas izziņošanas komponenti;
- 2.12. ārējās evakuācijas kāpnes – ar ugunsdrošām būvkonstrukcijām atdalītas kāpnes ārpus būves vai atklātā vidē;
- 2.13. būves augstākā stāva grīdas līmenis – līmeņu starpība starp brauktuves vai līdzvērtīgas virsmas līmeni, uz kuras var uzbraukt un nostāties ugunsdzēsības un glābšanas tehniskie līdzekļi, un būves augstākā stāva grīdas līmeni, kurā var atrasties būves lietotāji;
- 2.14. būves ugunsnoturības pakāpe – būves ugunsnoturības rādītājs, kas atkarīgs no būves lietošanas veida, būves augstākā stāva grīdas līmeņa atzīmes, noteiktās ugunsdrošības nodalījuma platības, telpu ugunsizturības, būvkonstrukciju ugunsizturības un iebūvēto būvizstrādājumu ugunsreakcijas;
- 2.15. dūmaizsargāta kāpņu telpa – ugunsaisargāta kāpņu telpa, kurā nepieļauj piedūmošanās iespēju;
- 2.16. dūmu izvades aillas – veramas durvis, vārti, atverami vai izsitami logi, atveramās žalūzijas un lūkas, atklātas aillas ārējās norobežojošajās konstrukcijās, caur kurām ugunsgrēka gadījumā iespējams izvadīt dūmus;
- 2.17. evakuācija – organizēta cilvēku pārvietošanās uz drošu vietu ārpus būves zemes virsmas līmeni vai ugunsdrošības nodalījumu ugunsgrēka vai citu briesmu gadījumā;
- 2.18. evakuācijas ceļa garums – attālums no būves daļas vai ugunsdrošības nodalījuma vistālākās vietas pa visīsāko iespējamo evakuācijas ceļu līdz tuvākajai evakuācijas izejai;
- 2.19. evakuācijas ceļš – drošs un viegli atrodams kustības ceļš, kas sākas jebkurā būves punktā un ved uz evakuācijas izeju;
- 2.20. evakuācijas izeja – izeja no būves vai ugunsdrošības nodalījuma daļām, pa kuru var nokļūt ārpus būves zemes virsmas līmeni;
- 2.21. jumta seguma sistēma – jumta virsmas un izolācijas konstrukcija, kura ietver visus slāņus, kas veido atmosfērizturīgu jumta konstrukciju, izņemot nesošo konstrukciju – siltuma izolāciju, tvaika izolāciju, mehāniski stiprināmu vai līmējamu jumta segumu (hidroizolāciju), kā arī papildelementus – jumta logus;
- 2.22. jumta segums – jumta augšējais hidroizolējošais slānis, kas pasargā būvi no atmosfēras ārējās iedarbības;
- 2.23. neautomātiskā dūmu un karstuma izvades sistēma – stacionāra inženiertehniskā sistēma, kas gadījumā, ja darbību iniciē manuāli, nodrošina dūmu izvadi no aizsargājamās telpas ārpus būves, radot aizsargājamās telpās dabīgu vai mehānisku dūmu vilkmi;
- 2.24. neventilējama fasāde – fasādes (ārsienas) daudzslāņu konstrukcija, kurai starp atsevišķiem slāņiem nav gaisa šķirkārtas;

- 2.25. savietotais jumts – būves norobežojošā konstrukcija, kura vienlaikus izpilda augšējā stāva pārseguma un jumta funkcijas;
- 2.26. sprādzienbīstama telpa – telpa, kurā izmantotā ražošanas vai glabāšanas tehnoloģija veido sprādzienbīstamo vidi vairāk par 30% no telpas kopējās platības;
- 2.27. ugunsaizsargāta kāpņu telpa – ar ugunsdrošām konstrukcijām no citām telpām nodalīta kāpņu telpa bez ugunsslodzes, kurai ir tieša izeja uz āru zemes virsmas līmenī vai caur ugunsdrošības priekštelpu;
- 2.28. ugunsdroša būvkonstrukcija – būvkonstrukcija ar normētu ugunsizturības robežu, kas paredzēta ugunsgrēka bīstamo faktoru ierobežošanai;
- 2.29. ugunsdroši atdalīta telpa – telpa, kas no citām telpām atdalīta ar ugunsdrošām būvkonstrukcijām;
- 2.30. ugunsdrošības nodalījuma platība – ugunsdrošības nodalījuma stāva platība starp ārējām sienām vai ārējām un ugunsdrošības nodalījuma norobežojošām konstrukcijām;
- 2.31. ugunsdrošības nodalījums – būves daļa, kas atdalīta no pārējām būves daļām ar ugunsdrošām konstrukcijām tā, lai uguns un dūmu izplatība uz šo būves daļu un no tās noteiktā laikposmā tiktu aizkavēta un saglabāta netspēja;
- 2.32. ugunsdrošības priekštelpa – ar ugunsdrošām būvkonstrukcijām nodalīta telpa bez ugunsslodzes starp diviem ugunsdrošības nodalījumiem vai ugunsdroši atdalītām telpām;
- 2.33. ugunsizturība – būves konstrukciju vai elementu spēja noteiktā laikposmā saglabāt nestspēju, termoizolētību un viengabalainību;
- 2.34. uguns norobežotāji – būvkonstrukcijas uguns izplatības novēršanai, kas veidotas no būvizstrādājumiem, kuru ugunsreakcijas klase nav mazāka par A2-s1, d0;
- 2.35. ugunsreakcija – būvizstrādājuma reakcija, to noteiktos apstākļos pakļaujot uguns iedarbībai, kas raksturo tā spēju ar savu noārdīšanos veicināt uguns izplatību;
- 2.36. ugunsslodze – degšanas procesa laikā izdalāmās siltuma enerģijas daudzums (MJ) no telpas būvkonstrukcijām (pastāvīga ugunsslodze) un telpā esošajām degtspējīgām vielām, materiāliem un iekārtam (mainīgā ugunsslodze) uz telpas grīdas laukuma vienību (m^2);
- 2.37. ventilējama (piekārtā) fasāde – fasādes konstrukcija, kurai starp siltumizolāciju un ārējo apdari ir gaisa šķirkārta;
- 2.38. zibensaizsardzības sistēma – vienota sistēma, kas paredzēta būvju, to atsevišķo daļu, elektroietaišu un citu objektu aizsardzībai pret zibensizlādes tiešo un netiešo iedarbi.
3. Būves vai tās daļas atjaunošana, pārbūve, novietošanas, lietošanas veida maiņa un restaurācija nedrīkst pazemināt būves ugunsdrošību.
4. Ja Būvniecības likuma 9.panta trešajā daļā minētajos gadījumos nevar ievērot šajā būvnormatīvā noteiktās minimālās ugunsdrošības prasības, tad atkāpes no tehniskajām prasībām var pamatot ar aprēķiniem vai citā veidā pierādīt būves atbilstību šajā būvnormatīvā noteiktajām minimālajām ugunsdrošības prasībām, ņemot vērā būves konstruktīvo un plānošanas risinājumu, funkcionālo nozīmi un iespējamās ugunsgrēka norises variantus.

2. Būvju ugunsdrošības parametri

2.1. Būvju lietošanas veidi

5. Atkarībā no izvirzītām ugunsdrošības prasībām ir septiņi būvju lietošanas veidi:

5.1. I lietošanas veids – dzīvojamās ēkas un telpas, tai skaitā mazstāvu viendzīvokļa un daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkas, saimniecības ēkas un būves, vasarnīcas, dārza mājas, dvīņu mājas, rindu mājas;

5.2. II lietošanas veids – publiskas būves, kuras paredzētas cilvēku izmitināšanai, tai skaitā viesnīcas, dienesta viesnīcas, hosteļi, moteļi, viesu mājas, patversmes, sanatorijas, kempingi, atpūtas bāzes, atpūtas nometnes, citas atpūtas būves, kazarmas, citas izmitināšanas būves (arī īslaicīgas izmitināšanas būves);

5.3. III lietošanas veids – publiskas būves, kas tiek izmantotas visu diennakti un kurās uzturas aprūpējami vai izolējami lietotāji, tai skaitā slimnīcas, pansionāti, aprūpes ēkas, bērnunami, dzemdību nami, sociālās rehabilitācijas centri, būves, kurās izmitinātas personas, kurām kompetentas institūcijas ir ierobežojošas pārvietošanās brīvību;

5.4. IV lietošanas veids – publiskas būves, kuras tiek izmantotas komercdarbībai un publiskiem pasākumiem, tai skaitā teātri, kinoteātri, koncertzāles, cirki, restorāni, kafejnīcas, bāri un citi sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, veikali, tirdzniecības centri, tirgus paviljoni un citas tirdzniecības būves, konferenču un izstāžu telpas un būves, klubi, kultūras nami, muzeji, kulta būves, deju zāles, diskotēkas, bibliotēkas, tiesas ēkas, pasta un sakaru būves, dzelzceļa stacijas, lidostas, autoostas, sporta būves, ēkas, kurās tiek sniegta ambulatoriskā medicīniskā palīdzība;

5.5. IVa lietošanas veids – izglītības darbībai paredzētas būves, tai skaitā pirmsskolas bērnu izglītības iestāžu ēkas, pamatskolu un ģimnāziju mācību ēkas, amatsniecības skolu mācību ēkas;

5.6. V lietošanas veids – būves, kas parasti tiek izmantotas dienā un kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārziņā telpas, tai skaitā administratīvās ēkās, arhīvi, bankas, biroju ēkas, glābšanas dienestu būves, universitāšu un augstskolu mācību ēkas, zinātnes un pētniecības iestāžu ēkas, interešu skolu mācību ēkas, bērnu pieskatīšanas centri, citu izglītības un zinātnisko iestāžu ēkas;

5.7. VI lietošanas veids – ražošanas būves un telpas, kurās notiek ražošanas procesi, un noliktavas, tai skaitā, preču piegādes telpas;

5.8. VII lietošanas veids – garāžas un autostāvvietas, tai skaitā iebūvētās pazemes vai virszemes autostāvvietas.

2.2. Būvju ugunsnoturības pakāpes

6. Būvēm ir šādas ugunsnoturības pakāpes:

6.1. U1, kurai ir divas ugunsnoturības apakšpakāpes – U1a un U1b;

6.2. U2, kurai ir divas ugunsnoturības apakšpakāpes – U2a un U2b;

6.3. U3 – būves nesošajām konstrukcijām nav noteiktas prasības ugunsdrošības jomā, un šo būvju drošības līmeni nodrošina, ierobežojot būvju gabarītus atbilstoši būves lietošanas veidam.

7. Attiecīgās ugunsnoturības pakāpes būvei noteiktā būvkonstrukciju minimālā ugunsizturība un būvizstrādājumu minimālā ugunsreakcijas klase norādīta šā būvnormatīva pielikuma 1. un 2.tabulā.

8. Vienas būves dažādām daļām var būt atšķirīga ugunsnoturības pakāpe un ugunsnoturības apakšpakāpe. Uguns izplatības iespēju starp atšķirīgas ugunsnoturības pakāpes būves daļām novērš ar ugunsdrošām norobežojošām konstrukcijām.

2.3. Būvkonstrukciju ugunsizturība